



สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงและอาจารย์พี่เลี้ยง ปรากฏผลโดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงและอาจารย์พี่เลี้ยง ในด้านวิชาการ ด้านกลวิธีการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพ ด้านการบริหารงานฝึกประสมการณ์วิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์
2. เพื่อศึกษาวิธีการจัดเสริมสมรรถภาพที่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงต้องการ
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพในแต่ละด้านดังกล่าวในข้อ 1 ระหว่างอาจารย์นิเทศก์กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง และอาจารย์พี่เลี้ยง
4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพในแต่ละด้านดังกล่าวในข้อ 1 ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสมการณ์การนิเทศต่างกัน และอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีประสมการณ์การนิเทศต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรของการวิจัยได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ของกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงที่ปฏิบัติหน้าที่นิเทศนักศึกษาที่ฝึกประสมการณ์วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 มีจำนวนทั้งสิ้น 114 คน และอาจารย์พี่เลี้ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงส่งนักศึกษาไปฝึกประสมการณ์วิชาชีพในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 คัดเลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) มาเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของโรงเรียนที่กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงส่งนักศึกษาไปฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพ ได้จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 20 โรงเรียน เป็นจำนวนอาจารย์ที่เลี้ยง
ทั้งสิ้น 177 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย

1 ชุด มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ
(Check-list)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
ประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงทางค่านิเทศการ ค่านกลวิธี
การนิเทศประสบการณ์วิชาชีพ ค่านการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ค่านมนุษย
สัมพันธ์ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 3 วิธีการจัดเสริมสมรรถภาพที่ต้องการแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เป็นแบบปลายเปิด
(Open end) ให้ตอบโดยเสรีตามหัวข้อที่กำหนดให้

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
ความครอบคลุมของเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุง
แก้ไขเพื่อเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามประชากรและ
ตัวอย่างประชากรด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์นิเทศก์ 114 ฉบับ คิด
เป็นร้อยละ 86.36 และจากอาจารย์ที่เลี้ยง 177 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.31

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบแล้วมาวิเคราะห์ โดยการหาค่า
สถิติ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
2. เปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
ประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต
(\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และทดสอบค่าที (t - test)

3. เปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
 ประสภการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสภการณ์ในการนิเทศต่างกัน โดยการวิเคราะห์
 ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance)

4. เปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสภการณ์
 วิชาชีพของอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสภการณ์ในการนิเทศต่างกัน โดยการวิเคราะห์
 ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance)

5. ข้อเสนอแนะและปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
 ประสภการณ์วิชาชีพ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และนำเสนอในรูปของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์ส่วนมากเป็นเพศหญิง
 และมีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท มีประสภการณ์
 ในการนิเทศการสอนเกินกว่า 7 ปีขึ้นไป และอาจารย์นิเทศก์ประมาณครึ่งหนึ่งไม่เคย
 ได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการนิเทศการสอน ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
 เกี่ยวกับการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ส่วนมากศึกษาจากคู่มือ
 ประสภการณ์วิชาชีพในระยะ 1 - 3 ปีที่ผ่านมา อาจารย์นิเทศก์ส่วนมากตอบว่าทาง
 วิทยาลัยจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพในรูปแบบการ
 สัมมนามากที่สุด

1.2 สถานภาพอาจารย์ที่เลี้ยงสรุปได้ว่า

อาจารย์ที่เลี้ยงส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี
 และมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีประสภการณ์การนิเทศน้อยกว่า 4 ปี ส่วนมาก
 ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ที่เลี้ยงส่วนมากไม่เคยได้รับการศึกษาอบรม
 เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ส่วนพวกที่เคยได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ต่าง
 เห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในการนิเทศได้พอสมควร ในการศึกษาหา
 ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพอาจารย์ที่เลี้ยงส่วนมากมักจะสอบถาม
 จากเพื่อนร่วมงาน ในระยะ 1 - 3 ปีที่ผ่านมาอาจารย์ที่เลี้ยงส่วนมากตอบว่าทาง
 โรงเรียนไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพเลย

2. เมื่อศึกษาความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงในต่าง ๆ ปรากฏว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. เมื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการเสริมสมรรถภาพที่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงต้องการ ปรากฏว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

4. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงในต่าง ๆ นั้น ปรากฏว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพด้านวิชาการ ด้านกลวิธีการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพ ด้านการบริหารงานฝึกประสมการณ์วิชาชีพไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพระหว่างอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสมการณ์ในการนิเทศแตกต่างกัน ปรากฏว่า อาจารย์นิเทศก์ที่มีประสมการณ์ในการนิเทศต่างกัน มีความต้องการการเสริมสมรรถภาพไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

6. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพระหว่างอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสมการณ์ในการนิเทศต่างกัน ปรากฏว่า อาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสมการณ์ในการนิเทศต่างกัน มีความต้องการการเสริมสมรรถภาพไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

นอกจากนี้ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงได้ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกประสมการณ์วิชาชีพ สรุปได้ดังนี้

ด้านวิชาการ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ความสามารถด้านวิชานั้นว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งและมีความต้องการ

ให้ทางฝ่ายประสภการวิชาชีพของวิทยาลัยครูจัดให้มีการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางค่านวิชาการให้ และต้องการให้จัดทำเอกสาร ตำราทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางค่านวิชาการ อาจารย์นิเทศก์ต้องการให้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาค่านวิชาการเพื่อบริการแก่อาจารย์นิเทศก์ด้วย

ค่านกลวิธีการนิเทศประสภการวิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงต้องการได้รับการอบรม สัมมนา เป็นครั้งคราว เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการนิเทศ และเห็นว่าความสามารถในค่านนี้เป็นสิ่งสำคัญ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงควรเป็นผู้สามารถแนะนำเกี่ยวกับวิธีสอนแก่นักศึกษาได้

ค่านการบริหารงานฝึกประสภการวิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงเห็นว่า การที่จะพัฒนาสมรรถภาพค่านการบริหารงานฝึกประสภการวิชาชีพนั้น ฝ่ายบริหารควรจะต้องทำงานประสานกับฝ่ายปฏิบัติงานนิเทศ และควรจัดเพิ่มพูนสมรรถภาพให้โดยการจัดการสัมมนา อบรม ให้เป็นครั้งคราว เช่น ระยะเวลาออกฝึกประสภการวิชาชีพ

ค่านมนุษยสัมพันธ์ อาจารย์นิเทศก์เห็นว่า การที่จะให้มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกันนั้น ทางฝ่ายประสภการวิชาชีพควรจะต้องจัดให้ฝ่ายอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาได้มีโอกาสมาพบปะพร้อม ๆ กันเป็นครั้งคราว และเห็นว่าความสามารถในค่านนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งประการหนึ่ง ต้องการให้เพิ่มทักษะค่านนี้โดยการจัดการระดมการกลุ่มขึ้น ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงเห็นว่า สมรรถภาพค่านนี้มีความสำคัญที่สุด และเพื่อเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ควรจะจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเช่นกัน

ค่านวิธีการจัดการเสริมสมรรถภาพที่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงต้องการ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงคิดว่าวิธีการที่จะพัฒนาสมรรถภาพในการนิเทศนั้น ควรจะจัดในรูปแบบการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ และการไปทัศนศึกษา

นอกจากนี้ อาจารย์นิเทศก์ได้เสนอแนะปัญหาอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อสมรรถภาพในการนิเทศประสภการวิชาชีพ ได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการนิเทศมีน้อย เนื่องจากมีงานที่ต้องปฏิบัติทางวิทยาลัยครูมีมาก ทางวิทยาลัยครูขาดการให้

บริการในการไปนิเทศ ทำให้ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปยังโรงเรียนฝึกสอน นอกจากนี้ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญในงานนิเทศการสอนมากพอ นักศึกษาที่รับผิดชอบมีจำนวน มากเกินไป ในการทำงานขาดขวัญและกำลังใจ

ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงไก่เสนอปัญหาที่มีผลต่อสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ์ วิชาชีพ สรุปได้ดังนี้คือ การขาดคุณสมบัติสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์ที่เลี้ยง ทำให้การทำงานไม่ประสานกัน เวลาในการสังเกตการสอนไม่พอ ทางโรงเรียนไม่ เห็นความสำคัญของการฝึกประสมการณ์วิชาชีพ และทางวิทยาลัยครูไม่สนใจติดตามผลการ ฝึกประสมการณ์วิชาชีพเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังขาดแคลนเอกสาร ตำราที่จะให้ความรู้ เกี่ยวกับการนิเทศประสมการณ์วิชาชีพ

อภิปรายผลการวิจัย

เพื่อให้การอภิปรายเห็นชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงแยกการอภิปรายเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ผลของการศึกษาความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ ประสมการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง และอาจารย์ที่เลี้ยง

ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ ประสมการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงอยู่ในระดับมากทุกด้าน ถึงแม้ว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงจะเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับสูงมาแล้วก็ตาม แต่ การศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรีนั้น ได้สอดแทรกวิชาความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการ สอนไว้เพียงเล็กน้อย ความรู้ในเรื่องการนิเทศการสอนนั้น อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ ที่เลี้ยงได้รับจากการผ่านการศึกษาค่าเรียนมาในระดับปริญญาและจากประสมการณ์ ซึ่งประสมการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น ทั้งอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์ ที่เลี้ยง ไม่มีความมั่นใจ และแน่ใจว่าถูกต้องตามหลักวิชาการหรือไม่ โดยเฉพาะ อาจารย์นิเทศก์ ซึ่งไม่มีประสมการณ์ในการสอนระดับมัธยมศึกษามาก่อน สอนแค่ระดับ อุดมศึกษา ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนแตกต่างกับระดับมัธยมศึกษา เป็นผู้รู้แต่ทฤษฎีไม่ เคยได้ลงมาปฏิบัติการสอนจริง เป็นแค่เพียงชี้แนะเท่านั้น จึงทำให้ไม่แน่ใจว่าวิธีการ ต่าง ๆ ที่ได้แนะนำไปนั้นจะใช้ได้ในสภาพที่เป็นจริงหรือไม่ ทั้งอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ ที่เลี้ยงจึงมีความต้องการที่จะได้รับการเพิ่มพูนสมรรถภาพในการนิเทศการสอนเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการทำหน้าที่นิเทศการสอนยิ่งขึ้น นอกจากนั้นความเจริญก้าวหน้าทาง

ด้านวิชาการมิได้หยุดนิ่งอยู่กับที่ มีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว หากอาจารย์ไม่พยายามติดตามความรู้ก็จะเป็นอาจารย์ที่ล้าหลัง อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงจึงนับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ซึ่งตรงกับทฤษฎีของ ฟลอเรนซ์ บี สเตรทไมเยอร์ (Florence B. Stratmeyer 1958 : 7) ที่ว่า อาจารย์ที่เลี้ยงควรเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้หรือรับรู้ อาจารย์ที่เลี้ยงต้องการพัฒนาสมรรถภาพในการนิเทศประสานการวิชาชีพเป็นอย่างยิ่ง และต้องการที่จะได้รับการอบรม สัมมนาเพื่อเสริมสมรรถภาพของตนเองให้ดีขึ้น ในเรื่องความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสานการวิชาชีพนั้น มณฑา จันทร์เกตุเล็ก (2515 : 91 - 98) และ โกลเมน ซีรนรเศรษฐ (2521 : 263 - 280) พบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงต้องการจัดอบรมวิชาการและวิชาการนิเทศการสอนให้ ถ้าจะพิจารณาตามหลักจิตวิทยาแล้วจะเห็นว่า ความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้ของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงนั้น เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทั่ว ๆ ไปตามทฤษฎีของ มาสโลว์ (A Theory of Need Gratification) ที่ได้จัดลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นสูงสุด เป็น 7 ขั้นด้วยกัน ความต้องการลำดับที่ 6 คือความต้องการที่จะรู้ จะเข้าใจ (Desire to Know and to Understand) เป็นความต้องการที่อยากจะศึกษาหาความรู้ซึ่งเป็นความพึงพอใจเป็นความต้องการของตนเอง (พรรณี ชูทัย 2522 : 202) ความต้องการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงนี้จะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและแก่นักศึกษาฝึกสอน อันจะบังเกิดผลดีต่อการฝึกประสานการวิชาชีพ

2. การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสานการวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ การที่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการให้จัดเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสานการวิชาชีพอยู่ในระดับมากนับว่าเป็นสิ่งที่ดี ถึงแม้ว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงจะได้ศึกษาวิชาการต่าง ๆ มาจากสถาบันการศึกษาแล้วก็ตาม แต่ปัจจุบันนี้ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นได้มีการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาต่าง ๆ อีกทั้งหลักสูตรก็มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอาจารย์จำเป็นต้องมีความรู้ทันสมัย นอกจากนั้นการทราบความต้องการของอาจารย์ทำให้เป็นประโยชน์แก่สถาบันที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง จะได้จัดให้สนองความต้องการของอาจารย์อย่างแท้จริง เมื่ออาจารย์เหล่านั้น

ได้รับความช่วยเหลือแนะนำแล้วจะทำให้อาจารย์เหล่านั้นได้นำความรู้ไปปรับปรุงการนิเทศ
 ประสพการณวิชาชีพได้ดีขึ้น

3. การเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสพการณ
 วิชาชีพระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการการ
 เสริมสมรรถภาพด้านวิชาการ ด้านกลวิธีการนิเทศ การฝึกประสพการณวิชาชีพ ด้านการ
 บริหารงานฝึกประสพการณวิชาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05 แสดงว่า
 อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการในการเสริมสมรรถภาพใกล้เคียงกันใน
 เรื่องเกี่ยวกับความต้องการเพิ่มพูนความรู้ในการนิเทศประสพการณวิชาชีพนั้น เป็นเรื่องที่
 ทั้งอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการเสริมเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะ
 สถานันที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสพการณวิชาชีพได้จัดบริการในเรื่องนี้ให้น้อยมาก
 ดังเช่นผลงานวิจัยของ จินทนา สุนทรวิภาค (2522 : 120) ที่พบว่าอาจารย์นิเทศก์มี
 ประสพการณในการอบรมสัมมนาด้านการนิเทศการฝึกสอนเพียงร้อยละ 50 และ สวัสดิ์
 ทรัพย์จำนงค์ (2518 : 34) พบว่า อาจารย์นิเทศก์ร้อยละ 69.23 ยังไม่เคยได้รับการ
 อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศการสอนมาก่อน และ พิศวง ธรรมพันทา (2516 :
 41) พบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงจำนวนร้อยละ 52.5 ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมหรือสัมมนา
 ด้านการนิเทศการสอนเลย ฉะนั้น อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงจึงมีความต้องการ
 ใกล้เคียงกันในการที่จะได้รับการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสพการณวิชาชีพ เป็น
 ที่น่าสังเกตว่าในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ปัญหาการขาดความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการสอน
 ยังปรากฏอยู่ มิได้รับการเอาใจใส่แก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัญหานี้มีผลกระทบก่อ
 สมรรถภาพในการนิเทศประสพการณวิชาชีพเป็นอย่างยิ่ง สถานันยสศคควรพิจารณาถึง
 ความสำคัญของเรื่องนี้ให้มาก ศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู และกรมการฝึกหัดครู ควรจะ
 ค่าเนินการแก้ไขปัญหานี้โดยรีบด่วน โดยการจัดโปรแกรมการเพิ่มพูนสมรรถภาพในการนิเทศ
 ให้แก่อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งอาจจะจัดขึ้นเฉพาะภายในสถานันหรือจัดร่วมกับ
 ระหว่างวิทยาลัยครูกับโรงเรียนฝึกสอน ในการจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพอาจารย์
 นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงนั้น เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ควรจะได้มีการศึกษาความ
 ต้องการของอาจารย์ทั้งสองฝ่าย เพื่อให้โปรแกรมที่จัดตอบสนองตรงตามความต้องการ
 ของผู้รับและอยู่ในแนวทางที่ตรงกัน ซึ่งในเรื่องนี้ได้ทำการศึกษาค้นคว้า และมีการ

สำรวจกันน้อยมาก กิ่งที่ ๓ คุรุธรรม มาทั้น (2526 : 106 - 113) พบว่า การจัดการวิชาการให้แก่วิทยาลัยครูได้สำรวจความพอใจและความต้องการของอาจารย์ที่เลี้ยงในโรงเรียนก่อนการจัดการวิชาการในระดับที่น้อยมาก นอกจากนั้น อาจารย์ที่เลี้ยงส่วนมากได้รับการพัฒนาตามคุณวุฒิจนถึง ระดับปริญญาตรีจากวิทยาลัยครูตามโปรแกรมการอบรมครูประจำการ อาจารย์ที่เลี้ยงจึงได้รับความรู้ ประสบการณ์และได้รับการหล่อหลอมเกี่ยวกับแนวคิดทางการศึกษามาจากอาจารย์ในวิทยาลัยครู นับว่าสิ่งนี้เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ความต้องการระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงไม่แตกต่างกัน

แต่อย่างไรก็ตาม ผลของการวิจัยนี้ได้พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของความต้องการในการเสริมสมรรถภาพค่านิยมสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง ซึ่งปรากฏว่า อาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการการเสริมสมรรถภาพในด้านนี้มากกว่าอาจารย์นิเทศก์ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาสถานภาพระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงแล้วจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันหลายด้าน อาทิเช่น ค่านิยมคุณวุฒิ อาจารย์นิเทศก์ส่วนมากได้รับการศึกษาสูงกว่าอาจารย์ที่เลี้ยง คือ อาจารย์นิเทศก์ส่วนมากมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี สภาพแวดล้อมทางวิทยาลัยครูมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนมัธยม จากเหตุผลตามที่กล่าวมาแล้วส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพของอาจารย์นิเทศก์อย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ เฮอร์เนสท์ อาร์ ฮิลการ์ด และ ริชาร์ด แอทกินสัน (Ernest R Hilgard and Richard Atkinson 1967 : 463) ที่ว่า บุคคลที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมย่อมได้รับแรงกดดันจากวัฒนธรรมต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ นอกจากนี้การที่อาจารย์นิเทศก์เห็นความสำคัญในค่านิยมสัมพันธ์น้อยกว่าอาจารย์ที่เลี้ยงอาจเป็นผลมาจากสภาพสังคมในวิทยาลัยครูซึ่งเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา อาจารย์ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย และเรียบเรียงเอกสารทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ตลอดจนเตรียมการสอน ซึ่งนับว่าเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและความคิดอย่างสูง การจัดสภาพแวดล้อม

ที่ทำงานของอาจารย์เป็นสัดส่วนสะดวกในการปฏิบัติงาน อาจารย์จึงไม่ค่อยได้สร้างสรรค์
 พุคคยซึ่งกันและกันมากนัก จึงไม่รู้สึกรู้ว่าการทำงานที่ไม่ได้พบปะพูดคุยซึ่งกันและกันนั้นเป็นการ
 ซากซึ่งมนุษย์สัมพันธ์ หรืออาจเป็นเพราะอาจารย์นิเทศก์มีการะทั่งการสอนในวิทยาลัย
 และการออกไปในเทศน์ศึกษาฝึกสอน จึงมีเวลาจำกัดในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับ
 อาจารย์พี่เลี้ยง หรือรับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอนเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องเร่งนิเทศ
 นักศึกษาให้ครบตามจำนวนที่ฝ่ายประสานงานวิชาชีพร่างกำหนดไว้ ดังที่วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
 ได้กำหนดให้อาจารย์นิเทศก์ นิเทศนักศึกษาฝึกสอนระดับปริญญาตรีต่อเนื่องกัน 6 ครั้ง
 ต่อหนึ่งภาคเรียน (วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ 2527 : 1) ซึ่งในเรื่องนี้ พิศวง
 ธรรมพันทา (2516 : 99) พบว่าปัญหาความสัมพันธ์ของอาจารย์นิเทศก์เนื่องมาจาก
 จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบ และเวลานิเทศมีน้อย สาเหตุดังกล่าวทำให้ขาดโอกาส
 ที่จะสร้างเสริมมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง และเมื่อพิจารณา
 ด้านอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า สภาพสังคมของโรงเรียนมัธยมเป็นสังคมที่เล็กกว่าวิทยาลัยครู
 จำนวนครูอาจารย์ไม่มากนัก อาจารย์ไม่ต้องรีบเร่งเอกสารทางวิชาการเพื่อขอ
 ตำแหน่งทางวิชาการ เพราะโรงเรียนระดับมัธยมไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ การศึกษา
 ค้นคว้าวิจัยการเตรียมการสอนไม่หนักมาก เพราะสอนในระดับมัธยมศึกษา อาจารย์มี
 โอกาสที่จะได้พบปะสังสรรค์กันมาก สภาพห้องพักที่ทำงานมักจะนั่งรวมกันเนื่องจาก
 อาคารมีจำกัด การที่บุคคลอยู่รวมกันหลายคนย่อมมีการติดต่อก่อสร้างมนุษย์สัมพันธ์กันดี ซึ่ง
 อริสโตเติล (อ้างถึงใน ณรงค์ เสงี่ยมประชา 2521:9) ได้ให้ทรรศนะว่า มนุษย์โดยสภาพ
 ธรรมชาติย่อมนิยมติดต่อกับสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน บุคคลใดที่สามารถสร้างความสนิทสนม
 คุณเคยกับบุคคลต่าง ๆ ได้ดี บุคคลผู้นั้นมักจะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีมนุษย์สัมพันธ์ดี
 อาจารย์พี่เลี้ยงซึ่งอยู่ในสังคมที่บุคคลอยู่ใกล้ชิดกันเป็นจำนวนมาก จึงมองเห็นว่าการมี
 มนุษย์สัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกัน การนิเทศ
 นักศึกษาฝึกสอนก็เช่นกัน อาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่า สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การนิเทศการ
 ฝึกประสานงานวิชาชีพร่างมีประสิทธิภาพ คือ มีความรู้ทางด้านวิชาการและวิธีการนิเทศ
 การสอนแล้ว การมีมนุษย์สัมพันธ์ยังเป็นสิ่งจำเป็นมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ
 ญาณิสาธร (2517 : 46) ที่กล่าวถึงสมรรถภาพสำคัญประการหนึ่งของอาจารย์พี่เลี้ยง
 ว่าจะต้องมีความสามารถในทางมนุษย์สัมพันธ์ ดังนั้นเมื่ออาจารย์พี่เลี้ยงพิจารณาสภาพการ

ที่คนปะทะสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์แล้ว จึงมีความต้องการการเสริมสมรรถภาพในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก พิศวง ชรรณพันทา(2516 : 99)ก็โต้พบว่าอาจารย์ที่เลี้ยงบึงซากทักษะในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์ได้ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่แสดงให้เห็นชัด คือ ทั้งอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมองเห็นว่าสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่คนต้องการอยู่ในระดับสูง ออทโท เจ ชิปลลา (Otto J. Shipila 2519 : 4-6) ได้แสดงทรรศนะของความสัมพันธ์ในการนิเทศการสอนว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีการพบปะพูดคุยกันโดยตรง เพื่อจะได้มีโอกาสพูดคุยถึงปัญหาต่าง ๆ และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีบทบาทเหมือนกัน

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศการสอนกับวิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสบการณ์การนิเทศต่างกัน พบว่า อาจารย์นิเทศก์ที่มีประสบการณ์การนิเทศต่างกันมีความต้องการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05 นั้นอาจเป็นเพราะว่าอาจารย์นิเทศก์เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่การสอนนั้นก็จะต้องมีการเตรียมตัวโดยการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการสอน เพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการนิเทศ การสอน การบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อจะได้ทำหน้าที่นิเทศการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการวิจัยพบว่าอาจารย์นิเทศก์ถึงร้อยละ 77.19 ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพจากคู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หนังสือและเอกสารอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้รู้แนวทางปฏิบัติที่จะทำได้ถึงเป้าหมายอันเดียวกัน คือ ความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เมื่ออาจารย์นิเทศก์ทุก ๆ ท่านได้ทราบแนวทางในการปฏิบัติงานนิเทศการสอนอย่างถูกต้องในแนวทางเดียวกัน จึงส่งผลออกมาว่า ความต้องการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ส่วนมากอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน นอกจากนั้นสภาพแวดล้อมของบุคคลที่ทำงานนับว่ามีอิทธิพลสำคัญต่อการทำงานของบุคคล ทั้งข้อคิดของ แอนโทนี คาวน์(Anthony Down 1967 : 18) ที่ว่าลักษณะขององค์กร(Organization) หรือสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลอย่างสูงในการกำหนดลักษณะการทำงานของบุคคล อาจารย์นิเทศก์ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงด้วยกัน ได้รับการบริการต่าง ๆ ทางด้านการนิเทศโดยทั่วกัน อย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรม การสัมมนา ซึ่งในเรื่องนี้สภาการฝึกหัดครูได้กำหนด

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอธิการวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจนในข้อที่ 6 ว่า อธิการจะกองจัดให้มีการบรรยายทางวิชาการแก่คณะอาจารย์เป็นปกติ สม่ำเสมอ ตลอดจนมีการศึกษาย่างน้อยเดือนละครั้ง วิทยากรนั้นอาจเป็นบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิภายในวิทยาลัยหรือภายนอกวิทยาลัยก็ได้ (วิทยาลัยครูธนบุรี : 1) และมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จึงส่งผลต่อความต้องการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศในระดับใกล้เคียงกัน

นอกจากนั้น ผลของการเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์การนิเทศต่างกัน ยังพบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์การนิเทศต่างกัน มีความต้องการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05 อาจารย์ที่เลี้ยงเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการสอน ก็ได้มีการเตรียมตัวโดยการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการสอบถามจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งพบว่าอาจารย์ที่เลี้ยงจำนวนร้อยละ 82.90 ใช้วิธีในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการนิเทศการสอน ทำให้ความรู้ ความสามารถ ของอาจารย์ที่เลี้ยงอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จึงส่งผลให้ระดับความต้องการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับใกล้เคียงกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชามรา บล็คชูระ (2524 : 159) ที่พบว่า ความแตกต่างการใช้เทคนิคการนิเทศการฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการฝึกสอนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป กับต่ำกว่า 5 ปีลงมา พบว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เทคนิคการนิเทศการฝึกสอนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ สำหรับสถาบันฝึกหัดครู

1. สถาบันฝึกหัดครูควรกำหนดจุดประสงค์และปรัชญาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้ชัดเจนและสอดคล้องกัน ในระหว่างสถาบันฝึกหัดครูและ โรงเรียนฝึกสอน
2. จัดทำคู่มือนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพขึ้น เพื่ออาจารย์นิเทศก์จะได้มีความเข้าใจตรงกัน และสามารถปฏิบัติได้บรรลุวัตถุประสงค์ตรงกัน
3. ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีสอน ระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดแนวทางนิเทศที่ตรงกัน

4. ควรฝึกหัดอาจารย์นิเทศก์ที่ยังขาดประสบการณ์ในการนิเทศโดยการให้นิเทศ
กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทางการนิเทศ

5. ควรจัดสัมมนาอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนก่อนการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อให้เข้าใจตรงกัน และหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อ
ประเมินผลทุกฝ่าย

6. ควรใช้ข้อมูลจากการประเมินผลเป็นแนวทางในการวางแผนโครงการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพสำหรับปีต่อไป

7. สถาบันฝึกหัดครูควรมีการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้สนองตาม
ความต้องการของอาจารย์ที่เลี้ยง และความพึงพอใจของอาจารย์นิเทศก์ เช่น จัดให้
อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง ใ้คนิเทศการสอนตรงตามสาขาวิชา

8. ผู้บริหารของสถาบันฝึกหัดครูควรให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ เช่น
การจัดจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่กองนิเทศการสอนให้เหมาะสม และจัดงบประมาณสำหรับการ
การอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์นิเทศก์

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

1. โรงเรียนมัธยมควรถือว่ามีความรับผิดชอบร่วมกับสถาบันฝึกหัดครูในการ
ผลิตครูที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศชาติ ซึ่งจะทำได้โดยกำหนดจุดประสงค์ของการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพให้สอดคล้องกับสถาบันฝึกหัดครูด้วย เพื่อร่วมมือในการผลิตครูระดับ
มัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ

2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมควรให้ความสำคัญต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพมากขึ้น และสร้างความรู้สึกรักของอาจารย์ที่เลี้ยง ให้รู้สึกว่าการทำหน้าที่เป็น
อาจารย์ที่เลี้ยงนั้นว่าได้รับเกียรติและความไว้วางใจจากโรงเรียนเป็นอย่างสูง

3. ควรมีโครงการสนับสนุนอาจารย์ที่เลี้ยงให้มีความก้าวหน้าทางการนิเทศ
โดยการสนับสนุนให้อาจารย์ที่เลี้ยงได้รับการศึกษาสูงยิ่งขึ้น เช่น จัดการอบรมเสริมบทบาท
อาจารย์ที่เลี้ยง เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้ง
แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศการสอน

4. การเลือกสรรอาจารย์ที่เลี้ยง ควรจะเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มี
ความเหมาะสมและเต็มใจในการทำหน้าที่นิเทศการสอน อีกทั้งควรให้อาจารย์ที่เลี้ยง

ไดโนเทคตรงตามสายวิชา

ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1. หน่วยงานที่จะรับครูเข้าทำงานควรถูกกำหนดคุณสมบัติของครูที่โครงการให้ชัดเจน และควรแจ้งให้สถาบันผลิตครูทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตครูให้สอดคล้องกัน
2. ควรจัดให้มีการพบปะแลกเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับงานประสบการณ์วิชาชีพกับสถาบันฝึกหัดครูหัว ๆ ไป เพื่อหาทางดำเนินการจัดการประสบการณ์วิชาชีพให้เป็นแนวเดียวกัน
3. หน่วยงานนิเทศก์ของกรมการฝึกหัดครู ควรเผยแพร่แนวคิดและวิธีการเกี่ยวกับการนิเทศ จัดทำคู่มือการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแจกจ่ายให้กับโรงเรียนมัธยมหัว ๆ ไป
4. กรมการฝึกหัดครูควรจัดทำโปรแกรมเพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการนิเทศให้แก่อาจารย์ที่เลี้ยง โดยการจัดอบรม สัมมนา ประชุม อย่างสม่ำเสมอ
5. กรมการฝึกหัดครู ควรทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างวิทยาลัยครูในเรื่องเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ควรผลิตตำรา เอกสาร วารสาร เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและความรู้เกี่ยวกับการมัธยมศึกษา
2. ส่งเสริมให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละสถาบันการศึกษา
3. ควรจัดการอบรม ประชุม สัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพและคุณภาพของครูที่สังคมต้องการ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการผลิตครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์ที่เลี้ยงโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2. ควรมีการศึกษาวิจัย ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
ประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงในส่วนภูมิภาคทั้งระดับประถม
ศึกษาและมัธยมศึกษา .

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการ
นิเทศประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์ในแต่ละวิทยาลัย



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย